

Óscar Rebollo, coordinador de l'Escola de l'IGOP

14.01.2014 Entrevistes - L'Escola de l'IGOP (Institut de Govern i Polítiques Públiques) de la UAB ha impulsat Estàrter, una iniciativa formativa que vol ajudar l'emprenedoria col·lectiva i a tirar endavant projectes cooperatius combinant els coneixements de membres de l'empresa cooperativa, el món acadèmic i els moviments socials. En la següent entrevista, Óscar Rebollo, coordinador d'aquesta iniciativa, ens dona els detalls del programa i ens explica els avantatges d'emprendre col·lectivament.

Per què heu impulsat aquesta iniciativa?

Més enllà de les activitats del centre de recerca, a l'Institut de Govern i Polítiques Públiques comptem amb l'Escola de l'igop, un projecte que neix amb la voluntat de fer transferència social i generar processos de transformació social. En aquest sentit, des de l'Escola de l'IGOP ens hem plantejat construir -juntament amb altres actors del món associatiu i cooperatiu del nostre entorn- un espai que faciliti aprenentatges en col·laboració i cooperació. I així neix l'Estàrter, una proposta formativa innovadora que ofereix eines pràctiques i coneixements per promoure projectes col·lectius, amb vocació transformadora.

Ens hem adonat que sovint bons projectes que tenen una bona acceptació al mercat fracassen per problemes d'organització o de comunicació. Per això és essencial aprendre a col·laborar.

Què s'entén per emprenedoria col·lectiva o cooperativa? Quines són les seves particularitats?

L'emprenedoria col·lectiva és tirar endavant projectes que es basen en la col·laboració entre persones o organitzacions. Aquests projectes poden ser projectes associatius, o bé xarxes d'intercanvi, plataformes, moviments, o bé iniciatives econòmiques de tipus cooperatiu. A més, són projectes que estan basats en uns valors molt clars, que tenen a veure amb sostenibilitat i la qualitat democràtica.

Engagar un projecte de manera col·lectiva pot presentar molts més avantatges que emprendre individualment ja que es comparteixen coneixements, recursos i qualitats. Creiem que aquests projectes són els que ens ajudaran a trobar sortides socials, polítiques i econòmiques a la crisi.

Quins avantatges té emprendre col·lectivament?

Els projectes col·lectius són més inclusius i més recipients. Inclusius en el sentit que permeten que diferents persones treballin conjuntament i que persones que potser soles no podrien tirar endavant un projecte, col·lectivament se'n poden sortir. I són més recipients en el sentit que tenen més capacitat d'afrontar dificultats, d'afrontar-se als canvis, de resistir. Sempre i quan haguem après a col·laborar. Considerem que la persona més brillant del món és menys brillant que un milió de persones juntes.

Com es durà a terme aquest programa?

L'Estàrter combina tres tipus de formacions diferenciades. Una és la formació teoricopràctica, on diversos professionals dels diferents sectors (cooperatives, món acadèmic i moviments socials) formen als participants sobre un seguit de temes de manera dinàmica i participativa.

Un altre bloc és el que hem anomenat *Arremangar-se*, un espai de formació col·laborativa on diferents professionals, entitats i col·lectius explicaran les seves vivències i experiències a tall d'inspiració. Entre d'altres, s'arremangaran i vindran a explicar la seva experiència Ada Colau i Lucía Martín, co-fundadores de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca; Joan Lluís Jornet, cofundador i exgerent de la cooperativa Col·lectiu Ronda de més de 100 socis treballadors i 35 anys d'història; Marc Roselló responsable de comunicació de Som Energia, i molts més. A més, en aquest espai, els participants també organitzaran tallers, visites, entrevistes, etc... per aportar a la resta del grup les seves capacitats i fortaleces. Per últim, també s'ofereix assessorament personalitzat per a cada projecte.

Tot i que el programa està pensat com un itinerari integral, cadascú es pot inscriure a una activitat concreta. El programa es porta a terme en divendres i caps de setmana entre el 10 de gener i el 23 de maig i la matrícula estarà sempre oberta.

Heu engegat l'Estàrter conjuntament amb altres nou entitats. El programa en si ja és una iniciativa col·laborativa? Qui hi ha darrere d'aquest projecte?

Així és. L'Estàrter es caracteritza perquè suma tres sensibilitats diferents: les empreses cooperatives, per una banda, el món acadèmic i els moviments socials. Comptem amb la participació de membres de nou institucions diferents com l'IGOP-UAB, el Centre de Recerca i Informació en Consum, Aposta, LabCoop, Hobest Consultora, RAI, Can Masdeu, Federació Catalana d'ONG, Cooperativa ETCS i la Cooperativa Fil a l'Agulla.

D'aquesta manera enriqueim el projecte a través de tres perspectives diferents, però que són coincidents i que treballem en la mateixa línia. I el fet que treballem amb deu institucions diferents fa una iniciativa coral i és una manera de demostrar que el procés col·lectiu ens fa anar més lluny. Prediquem amb l'exemple.

Quines eines per aprendre a col·laborar proporciona Estàrter?

La formació teòrica i pràctica l'hem estructurada en diferents mòduls, que hem anomenat esferes, i cadascuna d'elles té un objectiu molt específic, que està pensat per donar resposta a les necessitats que pot tenir una persona que vol tirar endavant un projecte.

Així, l'esfera invisible està focalitzada en coaprendre com gestionar relacions humanes. L'esfera tangible es centra en els aspectes legals, econòmics i relacionats amb la viabilitat empresarial del projecte. La tercera esfera, la pensable, dóna eines per definir quina estructura organitzativa adoptem i com prenem decisions estratègiques. I l'esfera visible és la que ensenya a comunicar el projecte cap a l'exterior.

A part, a l'espai *Arremangar-se* també oferim espais físics als participants perquè puguin treballar els seus projectes.

Moviments socials i emprenedoria són dos conceptes que no acostumem a anar de la mà. Per què?

En general, quan sentim a parlar d'emprendre es planteja com una acció individual. Amb l'Estàrter volíem plantejar una emprenedoria que englobés projectes no únicament i exclusivament econòmics, sinó també amb una forta vocació de transformació social. I qui millor que els moviments socials per ensenyar a organitzar-nos col·lectivament per tirar endavant projectes sostenibles amb escassetat de recursos econòmics.

Tot i així, és important ressaltar que totes les emprenedories són bones i tenen sentit i que la gent sigui proactiva és molt positiu.

Quin seguiment tindran els projectes que hi participen?

L'Estàrter no vol ser el punt i final dels projectes, sinó el punt de partida. Totes les entitats implicades al programa estem completament compromeses amb els projectes que hi participen. Segons l'àmbit de cada projecte, l'entitat més adient l'ajudarà a tirar endavant.